

DELAVSKA FRONTA

Uredništvo: Maribor, Koroška cesta 5. Uprava: Maribor, Koroška cesta 1. Naročnina: celoletno Din 36.—, mesečno Din 3.—. Oglasi po ceniku. — Izhaja vsako soboto zjutraj.

Najbolj nevarni vzroki komunističnih prevratov.

Levičarska zmaga na španskem s komunističnimi prevrati, požigi ter uničevanju cerkva, samostanov, cerkvenih ustanov ter zasebnega imetja katoličanov obrača nase že mesece pozornost celotnega sveta.

Sedajna španska Azanova vlada lahko računa na pomoč celotne leve in ni imela drugega dela, nego da je odprla ječe in spustila na svobodo tisočere politične in druge zločince, ki netijo med ljudstvom najbolj nasilne ter grozovite nastope napram vsemu, kar ne spada med tuleče komunistične mase. V očigled najnovejšim podivjanostim boljševizma na španskem se nam rodi vprašanje: Odkod in zakaj je došlo v nekdanji tolikanj mirni Španiji do takih sprememb?

Celotna zemlja v Španiji je v rokah maloštevilnih veleposestniških družin. Kmetje posedajo le malenkostne kose zemlje, od koje donosa ne morejo živeti. Po nekaterih španskih pokrajinah sploh ni kmetov v našem smislu, ampak poljski delavci brez posesti. Tako se veselijo imanja obsežnega dela kake večje pokrajine po trije gospodje veleposestniki. Če bi lahko gospodarji obširnih posestev zaposlovali številne poljske delavce med celim letom, bi bil položaj podeželskega delavstva, če že ne zavidljiv, vsaj znosen. Na velikih posestvih ali latifundijah je premalo dela. V nekaterih krajih je poljski delavec komaj 4 mesece na leto zaposlen. Mali kmetje niso skoro nič na boljšem kakor poljski delavci.

V španski provinci Galicija je dva in pol milijona kmetov, od katerih nobeden ne posedaja več nego po en hektar zemlje. Radi takih posestnih razmer se ne smemo čuditi, da so prisiljeni milijoni kmečkih družin v najhujšo bedo. Zastarele agrarne prilike ovirajo vsak gospodarski napredek dežele. Obsežne posesti, na katerih bi si mali kmetje lahko pridelali vsaj dovolj vsakdanjega kruha, ležijo neobdelane in vaško prebivalstvo se klati okrog brez dela in jela.

Ker vas sama ne nudi dovolj kruha, se zateka kmečko prebivalstvo v mesta. Mesto pa si s temi ljudmi ravno tako ne zna pomagati kakor vas ne. Dokler ne bo v Španiji za dovoljni konzum sposobnega kmečkega stanu, se tudi industrija ne bo mogla zadostno razmahniti in ne bo mogla zaposliti onih brezštevilnih rok, ki so brezposelne na deželi.

Vsi oni, ki so v nadlego selu in mestu, hitro propadejo ter se skušajo preriti z vsemogočimi navideznimi zaposlitvami in predvsem pa z beračenjem. Ti ljudje tvorijo neprestano tlečo maso po španskih mestih, ki daje v politično nezburkanih časih duška svoji jezi v pobjih, požigih ter v ropu in uničevanju vsega, kar ji pride pod roko.

Neposredna posledica takih razmer je neugnano širjenje anarhističnih idej ter nevolje na vsako obliko državne organizacije, na parlament, na vse organizirane stranke itd. Takale mišljenja so povsem zmedla španske mase in so nepregledno škodovala demokraciji.

Do pred kratkem so se v komunističnih idejah utehe si iskajoče ljudske množice zadovoljevale s štrajki, sabotajami in z bojkotom.

V najnovejšem času pa so se polastile najbolj nevarnega pripomočka — zadnjih volitev, ki so prinesle nahujskani in izstradani masi zmago.

Neprestano se vrsteči prevrati bodo zgihnili na španskem le tedaj, ako bo prišlo do pametne agrarne reforme, ki bi dala vsaj nekoliko razvoja gospodarstvu.

Španija je igrala nekoč v celem svetu neizmerno veliko vlogo. Svet dolguje Španiji nepopisno mnogo. Španija je odpahnila ona vrata, skozi katera je stopilo človeštvo iz srednjega v novi vek. Mesto da bi bila prevzela pri tem prestopu vodilno vlogo, je vedno bolj zaostajala. Še danes strašijo po Španiji iste nevzdržne agrarne razmere kakor v dobi, ko se je povzpela

Delavska JRZ.

Minister za socialno skrbstvo zagotovil red v delavskih ustanovah.

JRZ se je lotila z vso vneto organiziranja delavstva in so že po vseh večjih krajih tozadevne močne delavske postojanke. Dne 22. marca se je vršilo prvo državno delavsko zborovanje v Belgradu. Na belgrajskem zboru so bili delegati iz posameznih banovin. Govorila sta ob tej priliki o potrebi reda v delavskih ustanovah in proti izkoriščanju delavstva minister za socialno skrbstvo Cvetkovič in dr. M. Krek.

Minister Cvetkovič je slikal uvodoma JRZ kot predstavnicu malega človeka in delavskega sveta. Posebno važne so ministrove besede glede vprašanja minimalnih plač, obsega zavarovanja za primer starosti, onemoglosti in smrti. Po zatrditvi g. ministra so to najvažnejša vprašanja socialnega zakonodajstva, katera je treba kot prva urediti, ker so najvažnejša. Minister je naglasil zbranim delavskim delegatom, da si je pustil od skupščine podeliti pooblastila, da bo lahko z uredbo uredil omenjena najvažnejša socialna vprašanja.

Največjega pomena za bodočnost je pa naslednje ministrsko dobesedno zagotovilo: »Mi hočemo, da se v delavskih ustanovah napravi red, in da se vsi oni, ki izkoriščajo delavske ustanove v breme delavcev, postavijo v pravo luč in postavijo pred delavski svet, da jih sodi. V kratkem času sem imel priliko videti, kako se je gospodarilo, in kako se je vodila politika proti delav. interesom. Takšna

politika pa se ne sme voditi v delavskih ustanovah, in one, ki so jo vodili, je treba odstraniti iz delavskega kroga. Imel sem priliko videti poedince, nosilce delavskega pokreta, ki so patentirali pravico govoriti v imenu delavcev, ki pa so vodili skoz in skoz samopašno politiko. Če danes delavske ustanove trpijo, če gredo po potih, ki niti od daleč ne odgovarjajo delavskim interesom, je to zato, ker so poedinci te ustanove vodili po slabih potih. Moja dolžnost je kontrolirati to delo in postaviti vse na svoje pravo mesto. V JRZ delavskem pokretu ne sme biti špekulacij, sinekur in osebnih motivov, vanj smejo priti le oni, ki čutijo kakor mi, ker občutek je glavni moment vsakega delovanja. Ta naš pokret ni samo pokret skupine delavcev, temveč obči delavski pokret v okviru Jugoslovanske radikalne zajednice in v tem pokretu je prostora za vsakega poštenega delavca.«

Za ministrom dr. Cvetkovičem je govoril g. minister dr. M. Krek, ki je poudaril potrebo ustanovitve delavske stanovske organizacije pod okriljem JRZ, ker so vse prejšnje stranke posvečale premalo pozornosti delavstvu. Novi JRZ delavski pokret ne bo imel nobene zveze s kako internacionalo, temveč bo delal samo za potrebe naše države. Z ustanovitvijo delavske stanovske organizacije hoče vodstvo JRZ manifestirati, da hoče stranka biti moderna, ki se dobro zaveda, da brez dobrih delavcev ni zdravega političnega življenja.

Socijalist — kapitalist.

Vodje socijalistov so najhujši kapitalisti.

Zgorajni besedi postavljamo navadno kot dve nasprotji. Dejansko pa sta ravno ta dva pojma danes tako tesno združena, da vedno bolj uvidevamo: Vodje socijalistov so najhujši kapitalisti.

Vzemimo samo nekaj zgledov! Ne bomo segali nazaj v prve dobe socializma, niti ne bomo navajali raznih židov, ki so bili pokretaši socializma, zraven pa so kovali denar iz delavčeve bede, pogledjmo samo v današnje čase!

Vodja francoskih socijalistov Leon Blum, o katerem smo smo pred kratkim brali, da so ga malo pretepli, ker se je njegov avto zagnal med mladino, pa so zaradi tega razpustili celo organizacijo, je velik bogataš. Med tem, ko njegovi zaverovani backi poslušajo pravljice o bogastvu duhovnikov in Cerkve, pa dela sam ogromne dobičke. Svoj najboljši kšeft pa je naredil sedaj, ko je speljal Francijo do tega, da je napravila dogovor z boljševiki. Francija je namreč svojemu novemu rdečemu prijatelju takoj posodila 800 milijonov frankov, pa ne v gotovini, ampak v blagu, med tem predvsem v motorjih, ki jih dobavlja g. Leon Blum. Vsakdo je kapitalist, če poseduje toliko premoženje in ga množi na račun državne politike, ker je prišel do moči ravno po nezavednosti delavskih vrst, samo g. Leon Blum pa ni kapitalist. Vsakemu dopovedujejo socijalisti da mora biti mera v premoženju in da je treba tako veliko bogastvo razdeliti med uboge, samo g. Blum ima lahko stotine milijonov, ker je socijalist. Pa če bi bil navaden član socijalistične stranke, bi še razumel. Toda delavstvo v Franciji, pa tudi naši socijalisti ga priznavajo kot svojega voditelja. In nihče ne sme dvigniti glasu proti takemu delavskemu vodi-

telju! Ta bi bil izdajalec proletarijata! Žalil bi proletarca Leona Bluma!

Pa ne samo ta! Kar naprej pojdite, pogledjte malo nižje od Francije, tam najdete deželo špansko. Boljševiki so tja poslali znanega Bela Kuna, ki je vodil svoj čas madjarsko revolucijo. Na pot pa so mu dali samo en milijon za prvo silo. To je tisti milijon, ki so ga izprežali iz delavčevih žuljev v stahanovski metodi dela, ki pomeni večje suženjstvo kakor v poganjskih časih. Toda gorje tebi, če bi rekel, da je to kapitalizem, da so ti milijoni tudi kapital! Takoj si izdajalec proletarijata! Pojdite malo na sprehod po naši ljubi Jugoslaviji! Vodja jugoslovanskih socijalistov Topalović je tudi pravi proletarec, ki se vozi v svojem avtomobilu, ki mu je tudi treba misliti, kako bo spravil svoje bogastvo, da ne bo tako vidno v razne delnice. Saj jaz mu privoščim, toda nikar nas ne futrajte potem, da ste taki protikapitalisti!

Delavci, ali ne vidite, da smo mi bili in so mnogi še samo leste, po kateri se skobacajo socijalistični voditelji do milijončkov. Ko udrihamo po kapitalizmu, pogledjmo predvsem na kapitalizem onih, ki bi morali z nami biti kot proletarci, ne pa da jih vidimo med najtežjimi bogataši. Ne verujte torej frazam takih bogatih socijalističnih pridigarjev o prokletem kapitalizmu! Sami se ne strašijo biti njegovi nositelji. Jaz jih razumem, da so taki. Saj v njih ni idealizma, da bi iz ljubezni in požrtvovalnosti delali za bližnjega. Materialisti so. In materialist ima kot svoj glavni cilj, da se njemu dobro godi. Pravi borec za nas more biti pa le oni, ki sam ni kapitalist! Mi zato odklanjamo socijaliste-kapitaliste!

Španija z odkritji novega sveta — Amerike na višek. Nov razvoj, za katerega je dala Španija prvi povod, je odromal mimo nje, ne da bi bil zapustil v njej sami kaj dobrega in res naprednega.

Vprašanje je, če bo staremu španskemu

narodu uspel vsaj sedaj skok v novi čas. Od tega je odvisna španska demokracija. Če se ne bo posrečilo, ustvariti iz vaških proletarcev res prave kmete, potem bo zmaga ljudskih mas pri zadnjih volitvah en velik korak k splošnemu razpadu!

Zmaga liste krščanskih delavcev v tovarni Doctor in drug v Mariboru

V tekstilni tovarni Doctor in drug so se vršile ponovne volitve obratnih zaupnikov. Prvotne volitve je na pritožbe in radi nepravilnosti banska uprava razveljavila in razpisala druge. Pri prvih volitvah je bila udeležba od strani delavcev zelo pičila in je krščanska lista tedaj dobila komaj 14 glasov in s tem samo enega zaupnika, da ji ni volilni odbor liste razveljavil že po izvršenih volitvah.

Volilnemu boju za ponovne volitve se je delavstvo hotelo izogniti in so se čuli resni glasovi za sestavo enotne kandidatne liste. Delavstvo je smatralo, da bi bil ravno s tem podan najboljši dokaz medsebojne delavske solidarnosti napram podjetju in da bi bil s tem onemogočen tisti nesramen in tako škodljiv boj delavca proti delavcu, ko so vsi skupaj na enakem in socialno ter gospodarsko slabem položaju. Toda vodje iz pisarn mariborskega marksizma (rdeči) so tako enotnost svojim članom naravnost prepovedali. Hotelo se jim je boja in zmage.

Tako so pod takimi razmerami nastopile zopet vse tri liste. Bela (krščanskih socijalistov ali Jugoslovanske strokovne zveze), plava (znanih nacionalistov) in rdeča (socialdemokratska). Agitacija se je vršila z vsemi sredstvi, ki so jih posamezne organizacije pač zmogle. Plavi so delili svoje letake kar med delom v tovarni. Nekateri nacisti so hoteli med delavstvom ustvariti videz, kakor da bo vsak tisti, ki bo volil plavo, dobil neko prednost pri podjetju. Rdeči pa so prihajali s svojimi znanimi šlagerji in frazami. Samo oni in njihova lista je prava delavska, so rekli. Dol s farji! Pope postreliti! Je bilo slišati njihove nekatere še zelo mlečnozobe fanatike v agitaciji proti listi krščanskih delavcev.

Bela lista Jugoslov. strokovne zveze je imela najtežji položaj. Prišla je šele prvič v to tovarno in del njenih članov se je uprav v tem volilnem boju nahajal v mezdnenem sporu s podjetjem. Morala je prenašati velik pritisk tako od podjetja, ki je radi pripadništva k JSZ nekaj delavcev odpustilo, kakor od nasprotnih organizacij, ki niso delale izbire v agitaciji proti njej. Vendar pa se je delavstvo v nepričakovanem številu izjavilo za najbolj resno delavsko organizacijo in volilo belo listo. To zlasti delavci iz predilnice. Prvo znamenje, da je našemu mariborskemu delavcu plavi nacionalizem in rdeči marksizem postal deveta briga, je tukaj. Delavstvo hoče kruha in svoje pravice, ker od fraz in demagogije nima nič in nikdar nič imeti ne more.

Izid volitev je bil sledeči: Volilo je vsega skupaj 568 volilcev. Od teh je bilo 18 glasovnic rdečih neveljavnih in dve od plavih. Beli somišljeniki so volili tudi v tem oziru najboljše, ker so njih oddane glasovnice bile vse veljavne. Lista Jugoslovanske strokovne zveze (bela) je dobila 136 glasov in pet obratnih zaupnikov. Plavi so dobili 76 glasov dva izvoljena zaupnika in enega no žrebanju ostanka z rdečimi. Rdeča lista je dobila 240 glasov in 8 zaupnikov. Značilno pri tem je dejstvo, da so marksisti računali na svojo popolno zmago, saj je njihova »Delavska Politika« pisala, da je pri Doctor in drug vseh 16 obratnih zaupnikov rdečih in njihovih. Zaenkrat pa le polovica, prihodnjč jih bo še manj.

Delavci vseh tovarn! Osobito mariborskih, otresejte se spon, s katerimi vas hoče dušiti marksizem. Moško se odločite proč od njega. To predvsem s tem, da se organizirate v svoji pravi delavski, slovenski in krščanski organizaciji Jugoslovanski strokovni zvezi. Storite po vzgledu predlicev iz tovarne Doctor in drug!

»Delavska fronta«

Izhaja vsako soboto zjutraj in stane mesečno Din 3.—, letno Din 36.—. Naroča se pri upravi lista, Maribor, Koroška cesta 1.

Politične vesti.

Náš državni proračun je bil od senata v načelu sprejet 25. marca. Glasovalo je zanj 70 senatorjev.

Med Avstrijo in našo državo je bila sklenjena nova izročitvena pogodba glede krivcev, ki se nanaša tudi na politične krivce. Pojem politične krivde je sedaj jasno opisan, kar bo bistveno olajšalo izvajanje te konvencije.

Sušnik bo v kratkem obiskal Belgrad, da omogoči med Avstrijo in Jugoslavijo enake odnose, kakor jih je omogočilo njegovo potovanje v Prago. Vest o Sušnikovem potovanju pa še ni potrjena.

Parlamentarni režim bo baje spet vpostavljen na Bolgarskem, kakor pravijo neke vesti iz Sofije.

Poljski zunanji minister Beck namerava predlagati sklicanje konference vseh sosednjih držav Nemčije. Na konferenco bi bili povabljeni tudi Anglija in Italija kot podpisnici lokarnskega sporazuma. Beckov predlog baje Nemčija odobrava, ker bi dobila na ta način proste roke proti Rusiji. Malo verjetno pa je, da bi Francija ta predlog sprejela.

Volitve v Nemčiji. S svojo objavo o odločitvi lokarnske pogodbe in vojaški zasedbi Porenja je Hitler obenem razpustil nemški državni zbor. Vršile se bodo nove volitve.

Kandidatna lista narodno-socialistične stranke je bila objavljena ter prinaša na prvem mestu imena hitlerjevskih peterozvezdja. Na 1. mestu kandidira Hitler, na 2. njegov namestnik Hess, na 3. notranji minister Frick, na 4. Göring in na 5. Goebbels. Nato slede imena 54 vodilnih narodnih socialistov. Na 60. mestu se začnejo nacionalistične veličine druge vrste. Nato slede vsi drugi, med njimi Hugenberg, Papen in nekdanji centurmasi Spahn. Po celi Nemčiji se sedaj vršijo veliki volilni tabori, na katerih nastopa sam Hitler ali njegovi najožji sodelavci. Z veliko udeležbo pri volitvah naj nemški narod potrdi, da odobrava Hitlerjevo zunanjo politiko, ki je spravila Nemčijo v sovraštvo

z vsem svetom. Volitev se bodo udeležili tudi nemški državljani, ki bivajo v tujini in sicer na nemških ladjah. Tudi Nemci, ki živijo v Jugoslaviji, bodo volili. V ta namen pride nemški parnik na Sušak, na katerega se bodo vkrcali volilci in bo potem parnik z njimi odplul na odprto morje.

Svet v orožju. Oboroževalna industrija dela na vso paro. Francoska je potrojila obseg obratov in bo dosegla dvakrat tako velik dobiček kot lani. Tudi angleška tvornica Vickers-Armstrong je znatno povečala svoj obseg. Italijanska je zlasti delavna in samo v Fiat zavodih se je število delavstva dvignilo za 14.000 na 44 tisoč. Promet pri švedski tvornici Bofors se je dvignil od 27 na 82 milijonov švedskih kron. Nemčija gradi dve oklopnici po 26.000 ton, dve po 25.000 ton, 10 križark po 10.000 ton, dve matični ladji za letala, 16 lahkih križark in celo vrsto podmornic. Poleg tega gradi Nemčija 10 tisoč letal-dvojčkov, to je 10.000 napadalnih in bombnih letal. Poleg tega je Nemčija dobila sedaj nove topove, ki so za polovico lažji od francoskih, nesejo pa skoro še enkrat dalje. Amerika bo v letošnjem letu porabila 300 milijard Din za moderniziranje svoje oborožene sile. Anglija namerava še letos zgraditi 3000 novih bojnih letal. Zanimiva so tudi odkritja francoskega časopisja, da prodajajo francoske tvornice orožja svoje izdelke v glavnem Nemcem. Časopisi trdijo, da so nakupili Nemci pri Francozih toliko granat, da bo vsaka druga granata francoskega izvora, ki jo bi v slučaju vojne Nemci izstrelili na francoske vojske.

Država Ohio v Severni Ameriki je razdelila v mesecu januarju t. l. 41.000 starim ljudem starostne podpore, v mesecu februarju po 42.000 osebam. Ohajska država daje 85.000 osebam starostno podporo. Denar je dobila od dobička pri žganju, katerega prodaja država.

Komisar za cene. Poljska vlada je postavila komisarja za cene. Njegova naloga je skrb za znižanje cen industrijskih produktov in da se z njimi ne okoristijo posredniki.

Domače vesti.

PRIPRAVE K OBČINSKIM VOLITVAM V STUDENCIH PRI MARIBORU.

V petek, dne 20. marca t. l., sta kandidat socialistične liste Kalohove Pavalec in neki Čeh z nožem napadla g. Bendeta in ga ranila v glavo; pri tem sta kričala: »Studenci morajo ostati rdeči!« Mimogredega raznašalca listov, ki je hotel oba nasilna divjaka pomiriti, sta vrgla ob tla in ga suvala. Prav po boljševiski! Studenci! Ljudje, ki vsiljujejo svoje nazorje z nožem v roki, ne spadajo na vodilna mesta Vaše občine!

60 letnico je praznoval 26. marca v Škocijanu ob Klopinskem jezeru na Koroškem tamošnji g. župnik Vinko Poljanec. Jubilant je doma od Sv. Urbana pri Ptuj in je od prevrata neustrašen, delaven in nad vse požrtvovalen vodja koroških Slovencev.

Precejšen plen utihotapljenega saharina. Graničarji so zaplenili v Selnici ob Dravi tihotapcem nahrbtnike s 25 kg saharina.

Ni se dolgo veselil poneverjenih jurjev. Sluga zagrebškega oglasnega zavoda Fr. Poturica je sunil 17 jurjev, s katerimi je bil poslan na pošto. Iz Zagreba se je odpeljal z avtotaksijem v Maribor, kjer so ga takoj prijeli v nekem hotelu. Od poneverjenih tisočakov je le izdal tri za avto in novo obleko, ostale pa so še dobili pri 21 letnem nepridipravu.

Nesreča dveh na motornem kolesu. Na Pobrežju pri Mariboru je hitro hotel zaviti v nasprotno smer z motociklom 49-letni mizarjski mojster Anton Jug. Z njim se je vozil zadej zidarski pomočnik Maks Veber. Vsled prenegelega preukrena se je zaletelo motorno kolo v plot iz bodeče žice. Jugu je presekala žica usta do ušes, strl si je spodnjo čeljust, izbil zobe in si raztrgal jezik. Veber se je hudo obrezal na bodicah po vratu.

Razpečevalce potvorjenih 20 dinarskih kovancev prijet. Po Studencih pri Mariboru je skušal spraviti v promet potvorjene 20 dinarske novce Slavko Kovač iz Zg. Sv. Kungote. Ko so ga izsledili in prijeli orožniki, jim je pokazal tudi v gozdu pri Kungoti zakopane naprave za ponarejanje.

Dvojni požar. V Bezeni pri Rušah je vpepelil ogenj stanovanjsko hišo posestniku Alojziju Cerku. V Ložnici pa je zgo-

relo gospodarsko poslopje posestniku Jakobu Kopitarju.

Smrtno je podsula skala v Voseku pri Št. Lenartu v Slov. goricah v kamnolomu posestnika Klobase delavca Jan. Trbuca.

Po nedolžnem dobil hud udarec po glavi. V Žikarcu pri Sv. Lenartu v Slov. goricah je skušal strepečape pomiriti 23-letni posestniški sin Herman Bohak. Dobil je tako hud udarec po glavi, da so ga pripeljali v mariborsko bolnico s prebito lobanjo.

Uboj. Pri Sv. Urbanu pri Ptuj sta se sprla in spoprijela 33 letni Franc Marinič in 21 letni Franc Čeh. Marinič je dobil tako hud udarec z motiko po trebuhu, da mu je koj podlegel po prepeljavi v ptujsko bolnico.

Žrtev mladostne neprevidnosti. 15 letni Alojzij Vesenjaj iz Moškanjcev pri Ptuj se je igral s starim revolverjem. Orožje se je nenadoma sprožilo in krogla je zadela neprevidnega smrtno v glavo.

Petletni otrok zanel dvojno poslopj. Na Hajdini pri Ptuj se je igral na škodljivo petletni otrok z vžigalicami in je zanel požar, ki je vpepelil poslastici Mariji Friedl in posestniku Veroneku gospodarski poslopji.

Ogenj uničil tri viničarije. Radi peke kruha je izbruhnil nočni ogenj v viničariji Fr. Sluge v Planjskem pri Majšpergu. Vetrer je razmahnil požar tudi na sosednji viničariji Vere Perger in Jerneja Bauman iz Pongercv. Zgorela so vsa tri poslopja.

Ogenj uničuje. S petrolejke se igrajoči otroci so zaneli seno in to je užgalo poslopje posestnice Jozefe Petek v Zgornji Koreni pri Sv. Barbari v Slov. goricah.

V Hošnici pri Poljčanah je zgorela 25.000 Din vredna hiša posestniku Jožefu Šparingu. — V Račah pri Mariboru je zgorela Jožefu Mohoriču žaga, na mlinu, hiši in hlevu pa streha. Škoda presega svoto 130.000 Din. — Na Humu pri Kostnici v celjskem okraju je uničil ogenj tri orale gozda, ki je bil last treh kmetov. — V Mali Loki na Dolenjskem je pogorela Jožefu Pevcu cela domačija z živino vred in cenijo škodo na 100.000 dinarjev.

Bomba je nenadoma eksplodirala na vojaškem strelišču v Pečovniku pri Celju redovcu Uroševiću. Poškodovan je bil zraven stoječi kapetan Stanešič in seve tudi vojak Urošević.

Ce trčita motociklist in kolesar. V Št. Petru v Savinjski dolini je zavozil kolesar

v motorno kolo, na katerem sta se naglo vozila mehanik Šerbak in zidarski mojster Jožef Horjak, oba iz Polzele. Šerbak je dobil nevarne poškodbe na glavi, Horjak pa znotraj, kolesar je lažje poškodovan.

Obup je natiral pod vlak med postajama Store in Celje 24 letnega delavca Ivana Udoviča iz Št. Janža nad Storami. Stroj je nesrečneža čisto razmesaril.

Hude poškodbe vsled podsutja. V Podvinu pri Polzele je dobil v tamošnjem kamnolomu vsled podsutja nevarne poškodbe delovodja Fr. Vodenik.

Dva požiga v eni noči so doživeli v Podgori pri Smartnem v Paki. Požigalec je uničil gospodarsko poslopje posestnika Lukaca z živino vred. Koj za Lukacem je zapel rdeči petelin na gospodarskem posloju Ajdiča. V Podgori je bilo v zadnjem času 6 požarov, ki so bili podtaknjeni.

Tatovi in vlomilci. Tatovi so okradli za večje in manjše vsote sejmarje na sejmu v Podčetrtku. V Prelaskem pod Podčetrtkom so odgnali še neodkriti uzmoviči v noči nekemu posestniku konja s celo opremo. V trgovino gospe Neže Pasarič v Podčetrtku so poskusili lopovi dvakrat z vlomom, pa so bili od domačih prepadeni s streli.

Najdeno truplo smrtno ponesrečenega turista. Od 6. marca so pogrešali Emila Vilfana, 30 letnega elektrotehnika iz Ljubljane, ki se je bil odpravil v Kamniške planine. Na truplo po plazu smrtno ponesrečenega je naletela skupina smučarjev 22. marca na Veliki planini pred pečino, visoko 3 m.

Carinski inšpektor z avtomobilom smrtno ponesrečil. V temni noči se je zgodila na cesti Ljubljana—Vrhnika pri Logu avtomobilska nesreča, ki je zahtevala življenje carinskega inšpektorja Andreja Boleta s Planine. Boletu je sofer vozil prenaplno. Hotel ga je opozoriti, naj bolj počasi vozi, se dotaknil volana in je zadel avto v obcestni kamen. Sunek je poglaval vozilo na travnik ob drevo, Boleta pa skozi šipo pred soferjem in je obležal s prebito lobanjo pri priči mrtve. Soferja so prepeljali ljubljanski reševalci v bolnico.

Gre za pojasnitev dvojnega umora, ki je bil zagrešen 3. aprila 1932. Omenjenega jutra so našli v Dražgošah pri Škofji Loki umorjeni in izropani Marijo Lotrič, 68-letno trgovko na Gruču in njeno 32 letno hči Genovefo. Pod sumom krivde so zaprli sedaj dva moška in dve ženski, ki pa odločno zavračajo vsako krivdo.

Dve smrtni žrtvi tihotapljenja. Med Jezerskim in Tržičem so se podali v noči trije tihotapci po skrivnem prelazu čez mejo. Zalotili so jih graničarji, jih pozvali na stoj in konečno streljali. Dva kmečka fanta Megliča iz Loma sta bila smrtno zadeta, tretji je srečno odnesel kožo. Na ravno istem mestu sta padla lanske leto tudi dva švercarja.

Mala posestnica je pogorela v Stranjah pri Kamniku. Ogenj je zanel kak klatež, ki je nočeval na šupi.

40.000 Din požarne škode je napravil ogenj posestniku Matiji Pavliču v Dolenjskem Gradišču pri Št. Jerneju na Dol.

Cena kruhu se v Zagrebu ne sme zvišati, tako je sklenil na zadnji seji zagrebški mestni tržni odbor.

Železničarska poročila

Nenadna smrt znane osebnosti. Kapi je podlegel v Mariboru 61 letni Mih. Ogrinc, inženjer in centralni inšpektor v pokoju. Rajni je bil dolgo let vodja delavnic državne železnice v Mariboru. Pridobil si je znatne zasluge za povečanje podjetja. Poklican je bil tudi v Ljubljano, kjer je vodil strojni oddelek pri direkciji.

Iz rudarskih revirjev

Zaključena dražba nepremičnin leškega rudnika pri Prevaljah. O konkurzu leškega rudnika smo že pisali in danes ugotavljamo, da je bila zaključena javna dražba nepremičnin 25. marca t. l. Dolejšje so prodali posesti za poldrug milijon dinarjev. S to svoto hočejo kriti 2 milijona dinarjev vknjižbe Hrvatske štedionice in terjatve davčne uprave zaradi zaostanka neplačnih davkov v znesku 345.000 Din.

Rudarji v Stanovskem stavkajo letos že tretjič. Gotovo ni v nobenem rudarskem revirju takih revežev, kakor so rudarji v Stanovskem pri Poljčanah. Že v tretjič so morali stopiti v štrajk, da bi dobili mezdo, ki jim jo dolguje podjetje še od meseca decembra naprej. Dvakrat

so zaradi neizplačane mezde stavkali, pa jih je podjetje obkrajalo potolažilo samo z obljubami. Dalo jim je tudi neke kreditne nakaznice, s katerimi naj bi si skušali pri poljčanskih trgovcih nakupiti živil. Trgovci so nekaj časa nakaznice sprejemali, potem pa ne več, ker tudi njim ni podjetje za sprejete nakaznice dalo denarja. Nepopisna beda vlada v nekaterih rudarskih družinah. Zaradi silne revščine je hotela priskočiti na pomoč rudarjem država ter je naročila pri rudniku dobavo 200 vagonov premoga za železnice. Rudarji pa ne gredo poprej na delo, dokler jim rudnik ne bo izplačal dolžne mezde. Stavkajo vsi rudarji, le samo posebne straže hodijo v rov ter pazijo, da se rudniške naprave ne pokvarijo.

MEZDNI BOJ V PREDILNICI DOCTOR IN DRUG.

V predilnici Doctor in drug so uvedli nov akordni premijski sistem, po katerem je določena osnovna plača 22 Din na šiht, ostalo pa na premije, ki jih podjetje prizna vsakemu predilcu na izvršene točke. Predilci s tem niso zadovoljni in smatrajo, da je ta sistem samo gola preteza za znižanje zaslužka. Saj so bili zaslužki reducirani za celih 20 odstotkov. Na intervencijo Jugoslovanske strokovne zveze je ravnatelj tovarne sicer dal pismeno zagotovilo, da bodo zaslužki ostali nezmanjšani, kar pa ni držalo. Zato je nastal hud spor in je bila nevarnost stavke. Ker ravnatelj tovarne ni hotel dati odgovora na stavljenost posredovanje JSZ in na zahteve delavstva, se je moralo podvzeti najradikalnejše korake. Posebna deputacija predilcev je šla k gospodu banu. Deputacijo je vodil tajnik mariborske JSZ tov. Rozman Peter. Odposlanci delavstva so pri gospodu banu opravili najboljše, saj so se že 48 ur na to vršila pogajanja. Ker pa k pogajanjem ni prišel ravnatelj tovarne, ni prišlo do nobenega sporazuma, ker tako delavci, kakor zastopniki tovarne so odločno vztrajali na svojih zahtevah. Delavstvo sta na pogajanjih zastopala predsednik JSZ tov. Kores Martin in strokovni tajnik tov. Rozman Peter. Vršila so se tudi razna zasliševanja radi odpustov ne-katerih delavcev članov JSZ. Ves material je odposlan banski upravi, ki bo v kratkem določila ponovna pogajanja in h katerim bo moral priti tudi ravnatelj tovarne g. Fischer. Delavske zahteve so: zaposlitev petih odpuščenih delavcev članov JSZ, nezmanjšanje zaslužek, odprava sedanega novega premijskega sistema na točke, sklenitev kolektivne pogodbe in popljšanje nekaterih mojstrov in obratovodje v svojih izjavah in nastopih napram delavcem in njihovi organizaciji JSZ. Delavstvo se drži samozavestno, predvsem ko ima precejšnjo oporo v izidu zadnjih volitev obratnih zaupnikov in ker ima trdno voljo, bo tudi zmagalo.

Obupne razmere v konfekcijskih tovarnah v Murski Soboti. V središču Prekmurja, v Murski Soboti, sta dve tvornici perila, v katerih dela 120 deklet. Te reve živijo v obupnih razmerah. Zaslužijo na dan povprečno 10—12 Din za naporno delo, ki traja od jutra do večera. Niti na Japonskem se delavstvo tako ne izrablja. Zaradi tako sramotno nizkih plač sta obe tovarni danes v stanju konkurzirati vsem ostalim tovarnam perila v Sloveniji, tako da je n. pr. danes v Mariboru, kjer se plačuje šiviljam v tovarni najmanj 3 Din na uro, nemogoče izdelati srajco s prodajno ceno izpod 40 Din, ker so izdelki iz Murske Sobotice še cenejši. Kljub tako nizkim cenam pa delata tvornici zaradi silnega izkoriščanja ubogih deklet ogromne dobičke. Kaj bo z dekleti pri taki plači, ki ne zadostuje ne za življenje, ne za smrt, povrhu pa še morajo delati v nehigijenskih, zatohlih prostorih? V nekaj letih bodo vse jetične, na njihovo mesto pa bodo prišle druge, da zopet v najkrajšem času pustijo svoje zdravje v tovarni. Inšpekcija dela bi morala tukaj nastopiti in preprečiti tako silno izkoriščanje ubogega človeka.

Pokret tekstilnega delavstva na Hrvaškem. Še v mnogo slabših razmerah, kakor naše tekstilno delavstvo, živijo delavci tekstilnih tovarn na Hrvaškem. Plače so tako sramotno nizke, da lahko žive od njih ljudje res samo ob koruznem kruhu in vodi. Poleg tega je tudi z delavnim časom v hrvaških tovarnah mnogo slabše, kakor v Sloveniji. Tvornice delajo nad 10 ur in še več brez vsakega nadurnega naplaila. Sedaj se je začel po mnogih tekstilnih tovarnah na Hrvaškem delavski pokret, ki stremi za izboljšanjem neznosnih razmer. Najprej so uspeli delavci tvornice »Setalana« v Sa-

moboru, ki jim je povišala plačo, priznala kolektivno pogodbo in odobrila tudi še takozvano »božičnico«, ki je po hrvaških tvornicah že od nekdanj običajna. »Božičnica« iznaša za vsakega delavca, ki je že nad eno leto dni zaposlen v podjetju, 150 Din. V pokretu je sedaj delavstvo druge samoborske tvornice Rottstein, ki zaposluje 160 moči. Tudi ti zahtevajo iste ugodnosti, kakor so jih dosegli delavci v »Setalanici«. Delavci v Rottsteinovi tovarni so stopili v stavko, ki še traja.

Kartel sladkornih tovarn je sklenil, da podraži sladkor. Sladkor, najbolj potrebna ljudska hrana, bodo z mesecem marcem zopet podražili za 50 para. Ali je to prav? Saj je cena sladkorja danes že tako visoka, da ga revni delavci in kmetje sploh več ne poznajo.

V letu 1935 je producirala tvornica Bata v Borovu 4.100.000 parov čevljev. — Število nameščenov in delavcev pri Bati znaša 3260 oseb.

K OBČINSKIM VOLITVAH V STUDENCIH PRI MARIBORU.

Agitatorji za marksistično-socialistično kandidatno listo Kalohovo širijo glasove, da je to kandidatna lista JRZ. Resnici na ljubo in da ne bo slepomisenja, izjavljamo, da sta izmed vseh 24 kandidatov Kalohove liste prosila za sprejem v JRZ samo dva: g. Omulec Rudolf in g. Kumpersčak Anton, da pa je krajevni odbor JRZ v Studencih njun sprejem odločil in še do danes nista člana JRZ. Kakor znano, sprejema po čl. 15 pravil ude v stranko pristojni krajevni odbor. Marksistično-socialistična kandidatna lista Kalohova nima toraj med vsemi kandidati niti enega člana JRZ. Za krajevni odbor v Studencih: Kristovič Anton, l. r., podpredsednik, Ferš Ferdinand, l. r., tajnik.

Občinske volitve v Studencih pri Mariboru bodo v nedeljo dne 29. marca t. l. S sedanjim režimom na občini niso vsi zadovoljni. Ako se nezadovoljniji združijo, potem se lahko poskusi kaj boljšega za sedanje nezadovoljnije. Nezadovoljni so reveži, ker dobivajo podporo v občinskih poslopih osebe, ki je niso potrebne. Nezadovoljni so brezposelni, ker daje občina službo dvojnemu zaslužkarjem. Nezadovoljni so hišni posestniki, ker bi občina za sedanje občinske doklade lahko več napravila za javno blaginjo. Izraža se pa mnenje, da potrebujemo v javnem življenju značajnih narodnjakov verskega mišljenja, ki čutijo za ljudstvom. Kaj takega pa o večini sedanjega občinskega odbora ne moremo trditi. — »Nezadovoljnije.«

OKROŽNI URAD ZA ZAVAROVANJE DELAVCEV V LJUBLJANI V PRETEKLEM LETU.

Število zavarovancev je sicer lani nekoliko naraslo: od 79.010 leta 1934 na 79.263 leta 1935, toda na drugi strani so se delavske mezde ponovno znižale. Povprečna dnevna zavarovana mezda je znašala lani 533 milijonov, torej za 4 mi-

lijone Din manj kot leta 1934. Prispevki za bolezensko zavarovanje so radi tega padli za 0.3 milijonov, namesto da bi narasli kot leta 1934 za 0.7 milj. Din.

Zdravstvene razmere so bile v prvih in zadnjih mesecih leta 1935 obupne, kar je povzročilo uradu veliko povečanje stroškov. Leta 1934 odstotek bolnikov ni presegal nikdar 3%, leta 1935 pa je znašal januarja 3.1, februarja 3.1, marca 3.27 in decembra 3.15%, ostale mesece pa manj kot 3%. Zaradi teh neugodnih razmer izkazuje tako n. pr. OUZD v Ljubljani za prve štiri mesece pasivo 0.64 milj. Din. Povprečni stalež bolnikov je narasel od 2.71 leta 1934 na 2.79% leta 1935. Tudi podaljšana podpora doba od 26 na 52 tednov precej povišuje stalež bolnikov.

Skupni dohodki so znašali leta 1935 (v oklepajih podatki za leto 1934, vse v milj. Din) prispevki (predpis) 38.5 (39.3), povračila 0.27 (0.33), dohodki lastnih kopalnic v Ljubljani in Mariboru 0.09 (0.22), obresti 0.39 (0.4) milj. Din. Radi manjših mezd delavstva so se zmanjšali predpisani prispevki za 0.8 milj. Din, so pa le še nekoliko višji kot leta 1933.

Na drugi strani pa so se zaostanki znižali za 0.6 milj. Din, kar je posledica boljšega izterjevanja. Zaostanki so namreč prišli tako visoko, da resno ogrožajo likvidnost urada. Urad sam je v zaostanku s poravnavo svojih obveznosti do bolnišnic in lekarn. Zaradi tega je tudi izplačevanje rednih podpor in dajatev, ki jih daje urad, v nevarnosti, kar bi zavarovanci težko občutili.

Izdatki bolniškega zavarovanja so bili naslednji (v milj. Din): hranarina 11.02 (10.885), porodniške dajatve 2.24 (2.2), pogrebne 0.275 (0.3), stroški za zdravniške 4.53 (4.375), stroški za zdravila in zdravilne pripomočke 3.4 (3.6), stroški v bolnišnicah (člani in svoji) 4.8 (5.03), stroški v kopalnicah in zdraviliščih 2.75 (3.04), zobje 0.83 (0.78), vzdrževanje ambulatorijev 1.03 (1.15), upravni stroški 7.0 (6.6), vpoštevana pa še ni bonifikacija; samouprava 0.08 (0.07), laična kontrola bolnikov 0.67 (0.68), odpisi in vzdrževanje inventarja 0.33 (0.25), obresti 0.24 (0.026) itd.

Kako se godi delavcem lesne stroke?

ŽIDOVSKI KAPITAL IZKORIŠČA NAŠO LESNO TRGOVINO IN SPLAVARJE.

Malokomu je znano, da je prevoz lesa po vodi še vedno izdatno cenejši nego po železnici. Splavljanje lesa iz Dravske doline v kraje proti jugu naše države je še vedno kljub hudi krizi v lesni trgovini v polnem obratu. Pri tako zvani flosiriji je v Dravski dolini od Dravograda do Sv. Ožbalta ali Selnice v sezoni dnevno zaposlenih najmanj 400 splavarjev. Že splavarska zadruga v Ožbaltu šteje 336 članov, ostalo splavarsko delavstvo je neorganizirano.

Lesna trgovina po vodi iz Dravske doline je od Dravograda do Belgrada izključno v židovskih rokah. Častno izjemo dela tvrdka Slovenca Antona Vrčka v Varaždinu, ki je na omenjeni poti edini krščanski lesni trgovec, h kateremu se najrajši zatekajo s svojimi splavi dravski splavarji.

Samoposebi razumljivo je, da izrablja židovski kapital lastnike splavov in tudi pri splavljanju zaposlene delavce. Splavarji iz Dravske doline so v Dubravi, Osijeku, Novem Sadu, Vukovarju, Belgradu in Pančevu neusmiljeno izročeni na milost in nemilost židovske lesne veletrgovine. Splave morajo prodati po omenjenih splavarskih pristaniščih po ceni, katero jim ponudi žid v zavesti, da naš človek po vodi pripeljanega lesa ne bo zlagal v skladišča.

Ker imajo v naši lesni trgovini glavno besedo židje, ne trpijo radi izrabljanja le posestniki gozdov ter lesni prekupci, ampak tudi nižji splavarji in delavci. Da je naša trditev bridka resnica, nam bodo glede izkoriščanja delovnega človeka dokazale naslednje številke:

Splavar dobi dnevno za vezanje splava 30 Din. Ne dela pa 8 ur, pač pa po flosarskem izrazu od zvezde do zvezde, kar znači: od najbolj zgodnje ure do pozno v temo.

Na splavu dobi splavar iz Dravske doline do Belgrada 600 Din kot potniško pristojbino in dnevnic 26 Din. S 26 Din se mora preživeti. Včasih traja vožnja samo par tednov, največkrat se pa radi megle, slabega vremena in drugih zaprek zavleče v mesece, a omenjeni prejemki splavarja ostanejo isti.

Iz Belgrada nazaj v domovino plača splavar celo vozno karto. Oni, ki ga je najel, mu povrne za povrat po železnici 60%, 40% trpi splavar iz svojega žepa.

Splavarsko delo je težavno pri gradnji splava, vožnja je združena z vsemi neprijetnostmi ter nevarnostmi in pri večtedenskem stalnem bivanju na vodi je dnevni- ca za nabavo prehrane v znesku 26 Din presneto nizka. S 26 Din izhaja na splavu le taisti, ki se doma pošteno nahranili in na vožnji pa se vedno trdneje pripravljajo z usnatim jermenom.

Splavarska zadruga s 336 člani bo morala zadevo s splavarskimi dnevnici vzeti krepkeje v roke. Kmetje so že dokazali s pomočjo Kmečke zveze, kako se dajo zboljšati cene živini, če proizvede družji sloga. Ali se ne bi dalo na žide v lesni trgovini, ki delajo z večstoprocentnim čistim dobičkom, pritisniti na zboljšek našim ljudem zadrudnim potom? Čas bi že bil, da bi stopili v najožji stik lastniki splavov in v zadrugi organizirani splavarji, da bo ostalo vsaj nekaj od velikanskega dobička za naš les v žepih naših siromakov.

Smartno pri Litli. Položaj naših gozdnih delavcev je v našem kraju slabši, kakor marsikateri delavca. Ti siromaki sekajo in obdelavajo les v gozdu za tako minimalno mezdo, da se Bogu smilijo. Ko je treba prejeti teh par krvavo zasluženih dinarjev, navadno njihovi delodajalci nimajo slučajno gotovine, čeravno se isti vozijo po vseh svetovnih letovistiških skoci celotno leto. Prednjačijo pred vsemi razne tukajšnje gozdne uprave različnih gospodarstev tu- in inozemcev. Znani so nam slučajji, da pridejo ti ubogi drvarji tri in še več ur daleč, da bi prejeli kakšni svoj zaslužen dinar, da bi si nakupili nekaj koruzne moke in malo slanice, kar je njihovih družin edina hrana, če jo sploh imajo, pa morajo oditi praznih rok, ker denarja ne dobijo. Pri trgovcih pa sploh nimajo več nikakega kredita, kot ga trgovci sami pri dobaviteljih nimajo. Znan nam je slučaj, ko ni hlapec neke takšne gozdne uprave prejel svoje borbne plače že od meseca junija 1934, in je revež odvisen le od kredita dobrih trgovcev, če hoče svojo družino preživeti. Drugod, ko bi mo-

rali prejeti svoj zaslužek, se jim vsilijo ali drva, ki so jih napravljali, ali kakšna druga stvar, kar se ne da vnovčiti niti za ceno, ki je siromak ima računano od svojega delodajalca. Pozivamo institucije, ki imajo varovati delavske interese, da enkrat resno pregledajo poslovanje teh dobrih delodajalcev in napravijo red!

Naši nameščenici v borbi za svoje pravice.

Z veseljem moremo opaziti živahno gibanje naših nameščenov, ki so zanesli v vse svoje vrste novega duha, novo borbenost. V času, ki jim ni bil ravno naklonjen radi takratnih razmer, so začeli. Kako potrebno je bilo, da so se združili ter s krepko voljo stopili na plan, so pokazale takratne volitve. Niso se premagali začetnih težkoč, niso se razpredli svoje organizacije, pa že je velik del nameščenstva s svojim glasovanjem pokazal, da je bila njihova organizacija potrebna. To pa je bil šele začetek. Tekom komaj triletnega obstoja so se razširili po vsej Sloveniji. Njihove vrste so narasle. Njihova organizacija, Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščenov Slovenije, je postala tako močan faktor v splošnem socialnem in strokovnem pokretu, da bode morala biti vedno upoštevana.

Ta pomembnost pa ni utemeljena samo v tem, da šteje njihova organizacija preko 700 organiziranih članov, da imajo že lepo število delavnih podružnic in še vedno, kot smo zvedeli, pripravljajo ustanovitve novih, ampak predvsem v njihovem delu. V svojem glasilu »Bodočnost« so v vrsti pomembnih in globokih člankov pokazali na svoje idejne temelje, na svojo globoko povezanost s slovenskim narodom, na organično zvezo z drugimi stanovci, pa tudi na naravne vezi, ki jih družijo z delavskim stanom. Ostali pa niso samo pri tem. Vso aktivnost so pokazali v borbi ne le za upravičene zahteve slovenskega nameščenstva, ampak tudi za pravice posameznega nameščenca. Dosegli so, da imajo svoje delegate v vseh socialnih zavodih, ki tam s požrtvovalnim delom skušajo doseči toli potrebna zboljšanja. Prvi so bili, ki so izvedli v celi vrsti podjetij volitve nameščenških obratnih zaupnikov. Pred njimi se druge organizacije za to sploh zmenile niso. Naši nameščenici pa so s svojo iniciativnostjo prisilili tudi druge, nasprotno nameščenške organizacije k živahnejši delavnosti. To je gotovo dobro in prav.

Posebno pa so se zavzeli za ureditev perečih vprašanj razširitve pokojninskega zavarovanja nameščenov, ureditve nameščenškega bolniškega zavarovanja, pa tudi za uvedbo delavskega zavarovanja za slučaj onemoglosti, starosti, smrti in brezposelnosti ter uvedbo zakona o minimalnih mezdah. Po svojih delegatih so uspešno posredovali v Beogradu, s svojimi predlogi in resolucijami so skušali doseči čim več ne samo za nameščenice, temveč tudi za delavstvo. Razumljivo je seveda, da niso prodrli z vsemi svojimi zahtevami, ker so še drugi faktorji, ki vplivajo na ureditev takih zadev in ker se ob takih prilikah vedno pojavljajo razne intrige proti kakršnemukoli zboljšanju težkih socialnih prilik. Večkrat izvirajo te intrige od tam, od koder bi jih človek še

Iver-Kolenc:

Denar.

Sodobni roman.

12

Deklica je zardela in sklonila glavo.
— Hm! Da — je mencala — Treba se bo poročiti.
— Kdo je ta mladenič — je vprašala gospa Chastenac.

Župnik je povedal njegovo ime in dami sta se spomnili, da sta ga že večkrat videli v raznih družbah in da je na nje naredil vtis poštenega mladeniča.

Župnik je dodal, da mladenič okleva zaradi Ivan-kinega velikega bogastva.

— No, — je dejala gospa — Ivanka ni ravno tako bogata, kakor se govori, ker se dohodki šest — sedem tisoč frankov, kakor jih ima ona, ne morejo imenovati za bogastvo.

— Ah! je vzkliknil župnik — S tako vsoto se more narediti mnogo dobrega.

— Če je ta gospod Soléme — je besedila gospa, — prijatelj vašega prijatelja Muzarda, imamo dovolj jamstva za njegovo poštenost.

— Videli ga boste; — je prostodušno odvrnil duhovnik — danes-jutri vas bo obiskal v vaši hiši.

Ivankine oči so se zasvetile od veselja. Z drhtečim glasom je vzkliknila:

— O, meni se gospod Soléme tako dopade!

Gospa in duhovnik sta se nasmehnila.

Cerkovnik se je medtem vrnil in je izročil denar župniku.

Naim je šel v cerkev. Obrnil se je proti zbranim in jim je začel deliti denar z besedami:

— Bodite darežljivi drug nasproti drugemu: če vi niste usmiljeni, kako se vas bo usmilil nebeški Oče. Ljubite se med seboj in ne dovolite, da bi se med vas zagrizla škodoželjnost in zavist.

Reveži so s tresočimi se rokami prejeli denar. V očeh jim je sijala sreča.

Ko je duhovnik prispel do onega drznega delavca, mu ta reče:

— Že dva meseca sem brez posla; žena umira od silnega pomanjkanja. Nimava niti postelje... Kaj naj storim v tej bedi?

Duhovnik ga je sočutno pogledal in mu obljubil nadaljno pomoč.

Neka starka je tožila, da je njenega starejšega vnuka, ki je bolan, ponoči obil grozen ledeni znoj, a nima posteljnine, da bi mokrsko zamenila.

Medtem so reveži začeli z deljenjem. Pri tem so pretehtali vsak novič v nekakem strahu, da ne bi dali preveč... Največjega usmiljenja so bili deležni starci. Od vseh strani se je moglo slišati: »Nate, babica, nate dedek!...«

Mlada mati, z umirajočim otrokom v naročju, je dala ves svoj delež oni tuji ženi, ki ji drugi niso dali ničesar, ker je niso smatrali za svojo...

Po odhodu tete in nečakinje Chastenac ter vse množice, je duhovnik pridržal delavca in mu je rekel: — Peljite me k vaši ženi!

Delavec je z veseljem ugodil duhovnikovi želji.

Moža sta se ustavila pred revno leseno bajto. Delavec je odprl vrata in duhovnik je vstopil v »sobo«. Soba je bila prazna, brez pohištva. Razbit zaboj je služil za mizo. V kotu je bilo borno ležišče. Na njem se je premaknil kup cunj. Pod cunjami je ležala mlada bolna žena. Bila je suha, bleda. Mučil jo je hud kašelj. Duhovnik je pokleknil poleg nje in je zaprl oči, ko da moli. Hipoma vstane, se obrne k možu in reče:

— Pojdite z menoj! Greva po posteljo!

Pri vratih se je obrnil, dvignil roko in rekel:

— Božji blagoslov naj pride nad to revno kočo!

Pri cerkvenih vratih je čakala ona starka, obkoljena s svojimi štirimi sirotami. Župnik ji je

pomignil, naj pride v župnišče. Ko se je vsa sedmorica vzpenjala po stopnicah v tretje nadstropje, se je zaslišal iz pritličja surov glas:

— Hej, gospod župnik, kdaj boste nehali voditi v hišo te berače. Ponovno sem vam že rekla, da tega ne dovolim...

Župnik je najprej molče pogledal svoje spremljevalce, potem se je vrnil v pritličje do vrataricine sobe.

— Poslušajte, gospa! — je začel. — Vi ste nameščeni in vam ni treba skrbeti za kruh; toda pomislite, da bi nekega dne tudi vas mogla obiskati bolezen; ali takrat ne bi bili zadovoljni, če bi dobili tako uteho?...

Vratarica je povesila oči, ker ni mogla vzdržati duhovnikovega pogleda. On se je pa obrnil in šel za svojimi reveži, bolj žalosten ko prej, ker ga je ljudska surovost vedno ranila.

Ko je odklenil, je reveže peljal v svoje stanovanje. Starki in delavcu je ponudil stol. Deca so se medtem zabavala ob občudovanjem pohištva. Najbolj jih je zanimala lepa bronasta svetilka, ki jo je župniku podarila mati.

Duhovnik je odprl omaro in je začel brskati med perilom.

— Vi rabite rjuhe? — se je obrnil k starki. — Nate! Vzemite jih!

Starka ga je začudeno pogledala.

— Gospod župnik, — je jecljala — če boste tako darežljivi, vam ne bo nič ostalo.

— Oh! Jaz nisem bolan! — se je nasmehnil duhovnik in je starki podal več kosov posteljnega perila.

Rjuhe so bile težke. Starka jih je izročila fantkom, sama pa si je strpala v predpasnik manjše kose perila. Nato se je s solzami v očeh zahvalila in se obrnila proti vratom. Otroci so ji sledili.

Duhovnik je starko in otroke spremljal do vrat,

najmanj pričakoval. Pri tem njihovem prizadevanju pa sta stala ob strani našim nameščencem naša slovenska ministra g. dr. Anton Korošec in g. dr. Miha Krek. S svojim globokim razumevanjem in poučenostjo o vseh teh vprašanjih, s svojo izredno odločnostjo in energijo sta dosegla, da so se zahteve nameščencev vpoštevale.

Proti vsemu pričakovanju pa beremo v zadnjih dneh, kako nekateri

nastopajo proti pooblastilom, ki naj omogočijo toliko potrebnih rešitev teh res nujnih vprašanj delavstva in nameščenstva. Ni samo dovolj, da takrat, ko so bili ravno ti gospodje na oblasti, niso pokazali nobenega razumevanja za te zadeve, še celo sedaj skušajo preprečiti vsako možnost, da bi se storilo, kolikor se pač storiti more. Mislimo, da bo tudi nameščenstvo, ki je vedno gledalo v teh gospodih svoje prijatelje in zaščitnike, vendar enkrat spoznalo to izigravanje njihovih življenjskih interesov.

Vsem našim nameščencem, ki so se združili v zgoraj omenjenem društvu, želimo čim večjih uspehov, onim pa, ki še stojijo ob strani, kliče: Stopite tudi Vi v naše vrste, da bo borba uspešnejša in da bo bodočnost lepša!

NAMEŠČENCI ZBORUJEJO.

Naša kat. nameščenska organizacija, Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije, je zbrala pod svoje okrilje v teku 3 letnega obstoja in delovanja okrog 700 slovenskih kat. nameščencev. Organizacija je razpredena že po vsej Sloveniji. S svojimi 9 podružnicami vrši važno vlogo: pri zaščiti stanovskih interesov nameščenstva, pri vzgoji in idejni opredeljenosti članstva in nameščenstva sploh, po svojem glasilu »Bodočnost«, ki izhaja v veliki nakladi mesečno na 16 straneh, ali pa s predavanji, strokovnimi tečaji in podobno. Uspehi njenega dela zato tudi niso izostali.

Prav je zato, da tudi slovenska kat. javnost pozna ta mladi jeklen soc. katoliški pokret. Danes prinašamo poročilo občnega zbora podružnice v Trbovljah.

Občni zbor se je začel ob 9. dopoldne v Društvenem domu ob polnočevno zbranim članstvu. Poročila funkcionarjev so bila izčrpna, jasna in točna. Podružnica je imela v preteklem letu 10 sestankov in sej. Dopisov je bilo vsega skupaj 61. Blagajna izkazuje lep prebitok. Podružnica je priredila za svoje člane in vse druge trboveljske nameščence javno predavanje »O razširjenju pokojninskega zavarovanja na vsi državo«.

Po absolutoriju, ki ga je odbor dobil za svoje delo, so se izvršile volitve novega odbora. Izvoljen je bil nov odbor s tov. Kaduncem Lovrom na čelu. Občni zbor sta posetila tov. Sitar A. iz Ljubljane, kot zastopnik Centrale in predsednik mariborske podružnice tov. Kovačič. Tov. Sitar je navzočim pojasnil pravilnik posmrtninskega sklada, ki ga je osnovala centrala. Po tem pojasnilu se takoj vpiše v posmrtninsko zavarovanje 15 članov.

Občni zbor je tov. predsednik zaključil ob 11. dopoldne z vzklikom: Bog živi!

Volitve v »Merkurju«. Pri volitvah delegatov zagrebške podružnice nameščenske bolniške blagajne »Merkur« je dobila modra lista (krščanski in ostali hrvaški strokovničarji) 3600 glasov in 18 delegatov, zeleni (kompromisarski socialisti) pa 919 glasov in 5 delegatov. Modri so pridobili 1 delegata.

Litija. Nameščenci se organizirajo! V nedeljo dne 29. marca t. l. bo ob treh popoldne v pevski sobi Društvenega doma v šmartnem pri Litiji ustanovni občni zbor Društva združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije. Vse zavedne naše nameščence in nameščence, trg. sodelavce in sodelavce, uradnike in uradnike, organiste, poslovoje itd. toplo vabimo, da se ustanovnega občnega zbora svoje stanovske organizacije gotovo in polnoštevilno udeležijo. Na dnevnem redu občnega zbora je tudi poročilo zastopnikov centrale o razširjenju pokojninskega zavarovanja, o pooblastilih v finančnem zakonu za leto 1936-1937 in drugo. — Pripravljalni odbor Društva združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije, podružnica v Litiji.

ČRTICA IZ SOVJETSKE RUSIJE.

Stahanovci, to je delavci, ki so enkrat, dvakrat več ali še večkrat več storili kot jim je bilo predpisano, obhajajo svoje slavlje. Revija »Znamnja Rossi«, števil. 2, stran 4, poroča o tem tako-le: »Stahanovci vozijo v Moskvo; ž njimi zborujejo voditelji stranke in člani vlade. Ti jih poslušajo, jih odobravajo in se jim zahvaljujejo za njihove informacije. Nazadnje jih nagradijo z redom Lenina, Trudovnega znamenja in z novim, dne 25. novembra l. l. ustanovljenim znakom Početa (spoštovanja). Njih govore in slike tiskajo časopisi, o njih govori radio. Obdarujejo jih s stanovanji v novih poslopjih, s kolesi, z avtomobili, kravami, lovskim orožjem in drugimi darovi. Jih drago plačujejo: trikrat, petkrat, desetkrat dražje kot navadnega srednjega delavca ali delavko. Vsi ti spadajo v razred »znatnih ljudi države« in imajo pravico na potpuno v počitniške domove, na sprejetje v šole, v razne službe itd. Množica teh novih »znatnih ljudi« je precejšnja. Samo meseca decembra je bilo na zborovanjih kolhoznikov udeležencev, načelnikov poljskih pridelkov, sladkorne pese in bombaža, stahanovcev v obrti in transportu, z raznimi redi nagrajenih nad 1800 oseb. Na teh zborovanjih se vrsti vse po enem kopitu. Najprej je pozdrav in izjava udanosti »naši vladi«, posebno »našemu velikemu, dragemu ter ljubljenuemu Stalinu«, včasih še Vorošilovu in Ordžonikidzeju. Potem se poroča, na kak način je bilo doseženo večje delo. Izračuni se plača, nazadnje je prisega in izjava udanosti oblasti ter veselica pred voditelji. Meseca decembra so se vršila zborovanja eno za drugim. Dne 27. decembra je bilo zborovanje voditeljev za žetev, traktoristov in mašinistov za mlatev, okrog oseb iz vseh krajev države. Posamezniki so poročali, koliko so kolhozi pridelali zrna, bombaža, sladkorne pese in koliko upajo pridelati v bodočnosti. Brigadir Vološin se je pa ob sklepu izrazil tako-le: »Obljubujem g. Vorošilu, da bodo vsi traktoristi Az-Čep-kraja v slučaju, če

bi buržuazija skusila suniti k nam s svojim svinjskim rilcem, posedli na tanke, avto-mašine, a naše ženske — na traktorje, — da odsekamo sovražniku njegov rillec.« Tako je nekaj tisoč stahanovcev v veliki veljavi pri oblasti, milijoni delavcev so pa zapostavljeni in ob stran potisnjeni. Med obema strujama je sovraštvo, prepir in celo umori. Kakšen konec bo to imelo?

Mednarodno zborovanje potepuhov. Po raznih državah na svetu obstojajo organizacije klatežev, a nobena ni tako agilna kakor pod predsedstvom »Kralja beračev« Jefe Davisa delujoča ameriška zveza. Ta organizacija šteje med častnimi člani odlične osebnosti kakor Chaplina in Dempseyja. Predsednik Davis je sklical za letošnji avgust v London mednarodno zasedanje potepuhov iz celega sveta. Povabila na potepuški kongres so bila razposlana na 800.000 članov. Več tisoč povabljenih se bo podalo na ta kongres že cele mesece pred pričetkom, da bodo sigurno pravočasno v Londonu. Zasedanje potepuškega kongresa je bilo sklenjeno in razglašeno, ne da bi bili sklicatelji poprej prosili londonsko policijo za tozadevna dovoljenja. Jefe Davis oznanja, da bo razodel na londonskem kongresu presenetljiva razkritja.

Strašne posledice povodnji v Ameriki. Združene ameriške države in Kanada so doživle letošnje ostro zimo, kakršne ne pomnijo že dolgo. Za izrednim mrazom je nenadoma nastopilo toplo vreme, sneg in led sta se začela topiti in nastopile so hude povodnji, kojih obseg se neprestano večja vsled naraščanja vod. Pretežni del držav Pensilvanije, Marylanda in Newjorka je pod vodo, ki je narasla 4 m nad normalo. Uničenih je 1927 naselbin. V mestu Johnstone je pobeženo 75.000 prebivalcev pred vodo v višja nadstropja in celo mesto je bilo poplavljenost 2½ m visoko. Mesto Johnstone je voda uničila že l. 1899, ko se je porušil obrambni nasip in je utonilo 2000 oseb. Tokratne poplave so odnesle po Združenih državah streho 300 tisoč ljudem in cenijo škodo na 400 milijonov dolarjev. Po taboriščih za brezdomce v državah Pensilvanija in Virginija so izbruhnile med begunci epidemije bolezni, ki strašno gospodarijo. Nad zvezno državo Maine so proglasili obredno stanje, da bi preprečili plenitev zapuščenih naselbin. Iz poplavljenega mesta Pittsburg javljajo strahovite prizore. Dovož živil je v zastoji in mesto strada. Lačne žene in otroci so se vrgli nad zaboje s pokvarjenimi živili, katere so naplavili valovi od bogznaj kod. Policija je morala z orožjem izstradane odganjati od zabojev. Celotno osobje Rdečega križa so alarmirali in so ga poslali v prizadeta mesta in kraje. Vojaštvo se udeležuje pri reševanju in vlada pošilja iz Washingtona v najbolj prizadete pokrajine denarne in razne druge podpore.

Državno prvenstvo v smučanju. Na Pokljuki in na Rožci nad Jesenicami sta se preteklo nede-

ljo zaključili državni prvenstva v norveški in alpski kombinaciji. Prvenstvo v norveški kombinaciji, ki je bilo prvotno določeno za Maribor, ter bi moralo biti že v januarju, se je vršilo sedaj na krasnih terenih Pokljuke. Največ točk v teku na 18 km in v skokih si je priboril Ljubljancan Tone Dečman, ki je postal s tem prvak države v norveški kombinaciji; dosegel je 455 točk. — Na Rožci nad Jesenicami se je v nedeljo vršilo tekmovanje za državno prvenstvo v alpski kombinaciji, ki obsega tekme v smuku in slalomu. Prvenstvo si je priboril Jeseničan Hubert Heim, ki je dosegel 100 točk. Sledijo mu sami Jeseničani in Gorenjci, šele na sedmo mesto se je uvrstil Mariborčan Miran Cizelj. S temi tekmami se je naša letošnja zimskosportna tekmovalna sezona zaključila. Bila je zaradi slabih snežnih razmer pomankljiva, saj se cela vrsta projektiranih tekmovanj ni mogla izpeljati, prinesla pa nam je nove dragocene uspehe, ki so prišli posebno do izraza na olimpijskih igrah v Nemčiji, kjer so se naši fantje v najhujši svetovni konkurenci nad vse častno odrezali.

Nogometno prvenstvo Ljubljanske podzveze nudi po nedeljskih tekmah sledečo sliko: v Ljubljanski skupini je na prvem mestu Primorje z 10 točkami, na drugem Hermes z 9, Celje s 6, Korotan s 4 in Ilirija brez točk. V Mariborski skupini ima prvenstvo SK Železničar (11 točk), sledi mu Maribor (7), Atletiki (6), Čakovčki (5) in Rapid (3). Rezultati nedeljskih tekmovanj so sledeči: V Ljubljani sta se srečala Hermes—Korotan s 3:2 (2:0) in Primorje—Celje z 2:1 (2:0). V Mariboru pa se je vršila tekma med Rapidom in Atletiki, ki se je končala s 7:1 (1:1) za Rapid.

Nogometni drobiž. Meddržavna tekma Avstrija—Čehoslovaška, ki se je vršila v nedeljo na Dunaju pred 60.000 gledalci, se je končala neodločeno 1:1. — V Zagrebu sta igrala prijateljsko tekmo Gradjanski in Hajduk (Split), ki se je končala s 3:0 za Gradjanskega. V Čakovcu je Čakovčki premagal Ptuj 7:0, v Osijeku Hajduk Olimpijo 3:2.

Otvoritev lahkoatletse sezone. Letošnja lahkoatletska sezona se je pričela v nedeljo s prvenstvi v crosscountry teku, ki so se vršili v Zagrebu, Beogradu, na slovenskih tleh v Mariboru. Mariborski crosscountry je priredil SK Železničar na svojem sportnem prostoru. Udeležili so se ga tekači SK Železničarja in SSK Maratona. Tekmovanje se je vršilo v treh skupinah: seniorski ter juniorski B in C. SSK Maraton je postavil moštvo samo v skupini C, dočim je v ostalih dveh poslal v borbo samo posameznike, dočim je Železničar postavil v vsako skupino več moštev ter je tako potem z maso odločil borbo za točke v svojo korist. V seniorski skupini je zmagal Kangler (Železničar), drugi je Štrucel (Maraton), v juniorski B skupini je prispel prvi na cilj Komac (Železničar), drugi je bil Cigler (Maraton), v juniorski C skupini pa so zasedli prva tri mesta Maratonci.

IZ UPRAVE.

V tej številki smo priložili položnico vsem tistim, ki so zaostali z naročnino; prosimo, da položnico izpolnijo in nakažejo naročnino. — Prihodnji teden dobijo vsi oni, ki dobivajo naš list pod skupnim ovitkom za kolportažo ali prodajanje, položnice in razvidne listke o številu prodanih listov. Položnice in listke boste dobili za več mesecev naprej. Razvidni listek se lahko nalepi na vrnjene neprodane liste. Kjer časopis prodate stalnim odjemalcem ali za stari papir, prosimo, da razvidni listek vrnete v pismo ali na dopisnici. Za stari papir se računa 3 Din od 1 kg. Prodani listi se računajo s 5 številko našega lista, to je od 1. 2. naprej. Prve štiri številke so bile za ogled. Denar in razvidne listke prosimo, naj se nam pošilja vsako četrtletje, po potrebi tudi vsak mesec.

Mali oglasi. Vsaka beseda samo 50 par. Male oglase je treba poslati vsaj do četrtega zjutraj in jih je treba plačati naprej.

Kdor pošlje 10 Din v znamkah,

dobi poštne prosto lepo toaletno ogledalo s stojalom »Patent«, katero je izdelano z vložkom za sliko ali fotografijo. Maribor D. Stucin, tovarna ogledal Maribor.

ko da bi bili kaki odlični gostje, potem pa se je veselega obraza vrnil. Stopil je k postelji.

— Nate posteljo, ki sem vam jo obljubil — se je obrnil k delavcu. Odnosite jo, da do imela žena vsaj nekaj utehe.

Delavec je molče pogledal posteljo in zazdi se mu, da vidi nad njo duhovnikove sanje. Dozdaj si ni prizadeval, da bi spoznal življenje katerega duhovnika; toda življenje župnika Naima se mu je hipoma razgrnilo. Novo spoznanje ga je tako zmedlo, da se niti ni spomnil, da bi šel duhovniku pomagat, ki je medtem snel rjuhe in žimnico.

Mož je molče opazoval duhovnika in se tresel od razburjenosti. Čez čas je vstal in stopil k duhovniku.

— Gospod župnik — je začel z drhtečim glasom. — Kaj delate? Kje boste...

— Nič skrbi! — ga je prekinil duhovnik — Jaz bom vedno našel prostor za spanje.

Medtem je bil z razdiranjem gotov.

— Tako! — se je nasmehnil. — Sedaj pa začnite! Nesite nekaj delov, potem pa se vrnite!

— Gospod župnik! — je drhtel delavec. — Zdaj vem, da je Bog... a ta Bog ste vi!

Naim ga je resno pogledal.

— Nesrečnež, ne govorite tako! Jaz sem slaboten človek ko vi. Ljubezen pa prihaja od nebeskega Očeta.

Mož se je naglo obrnil z žimnico na rami.

V.

Muzard, ki je že nekaj minut sedel za stolom v svoji običajni mali restavraciji, je zaklical lastnici Mariji Plicheť:

— Hej! Ali me danes ne vidite!

Lastnica je hitro priskakljala.

— Dober dan, gospod Muzard — se je priklo-

nila. — Danes imamo poseben jedilni list: pečene ribe, rižev...

Muzard je zamahnil z roko. Ženšče je presenečeno utihnilo.

— Je gospod Soléme že prišel? — je vprašal Avgust.

— Ne vem! Nisem ga videla.

V tem hipu so se vrata odprla. Vstopil je Soléme. Pogledal je po sobi in ko je zagledal Muzarda, se je naglo približal. Vsedel se je nasproti Muzardu.

— Ah! Prijatelj! — je vzkliknil.

— Kaj se je zgodilo? — ga je vprašal Muzard nekam v skrbeh.

— Nadvse sem srečen — je spet vzkliknil Soléme.

— Zakaj?

— Včeraj sem bil pri Chastenaacovih. Gospa Elizabeta je izvrstna ženska! Dve — tri minute se je prijazno razgovarjala z mano, potem pa je rekla, da jo kličejo nujni opravki in je pustila Ivanko in mene sama. In pomisli, kaj se je zgodilo. Ta krasna deklica, ki nadkriljuje vse druge, mi je priznala, da me ljubi... Prijatelj, ali si moreš misliti večjo srečo?

Komolce je uprl ob mizo in obraz skril z dlanmi, kakor da bi hotel nemoteno sanjariti o svoji sreči — Muzard se je nasmehnil.

— Veseli me, da si srečen, a ta sreča še ni razlog, da bi pozabljali na jed in bi samo sanjnil.

— Ah! ti se šališ! — je Soléme dvignil glavo. — Toda če bi vedel, kaj se pravi vedeti, da te Ivanka ljubi. Ves sem se tresel pred njo...

— Ne bo vedno tako — je mirno odvrnil prijatelj in je začel obirati ribo, ki mu jo je med tem prinesla brhka Marija.

Soléme je preslišal odgovor. Sanjavo je nadaljeval:

— Pod njenim veselim, otroškim obrazom se

skriva razumna žena. Zelo resno sva govorila o sedanjih razmerah in o bodočnosti. Dopovedovala mi je, da ona mora imeti lahko, svobodno življenje, brez denarnih skrbi. Naravno: od gospodične kakor je ona, se ne more zahtevati, da bi si sama šivala obleko, ali da bi petek in svetek nosila isto obleko... To me sicer nekoliko plaši, dasi vem, da mi bo Blond v slučaju ženitve povečal plačo... Ona mi je rekla: »Veš, na tetino bogastvo ne smeva računati, ker bi ona že vse razdelila med reveže, če ji babica ne bi branila.« Tako je govorila uboga malla, ki hrepeni po lahkem brezskrbnem življenju, a njena teta tega noče razumeti.

— Tvoja Ivanka je neumna! — je trdo odvrnil Muzard.

— O, ti ubogi Muzard, — je nekam pomilovalno odvrnil Soléme — ti ne veš, kaj so življenjske potrebe...

Muzard je nagubal čelo. Po obrazu se mu je razlila žalost. Nekaj časa je resno motril prijatelja, potem pa je nevoljno stresel z glavo.

— Hej! — je zaklical lastnici, ki se je sukala okrog sosedne mize. — Ali je to rižev narastek?

Pokazal je na krožnik, ki je stal pred njim. Marija je takoj pritekla k njemu.

— Gospod Muzard, — ga je prosila šepetaje — ne tako glasno. Tu so tudi drugi gostje.

— Kaj me brigajo vaši gostje! — je razdraženo odvrnil Muzard.

Dvignil se je in ježno dejal:

— Z Bogom! Soléme, tu se več ne da živeti. Jaz grem.

— Kaj se je zgodilo? — je začudeno strmel v prijatelja Soléme.

Muzard ni odgovoril. Vzel je klobuk in palico ter odšel.

(Dalje sledi.)